

Hədəf 120/80

Layihə təqdimatı

HƏDƏF 120/80

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

İcbari Tibbi Sığorta
üzrə Dövlət Agentliyi

TƏBİB

Tibbi Ərazi Bölmələrini
İdarəetmə Birliyi

Azərbaycan
Kardiologiya
Cəmiyyəti

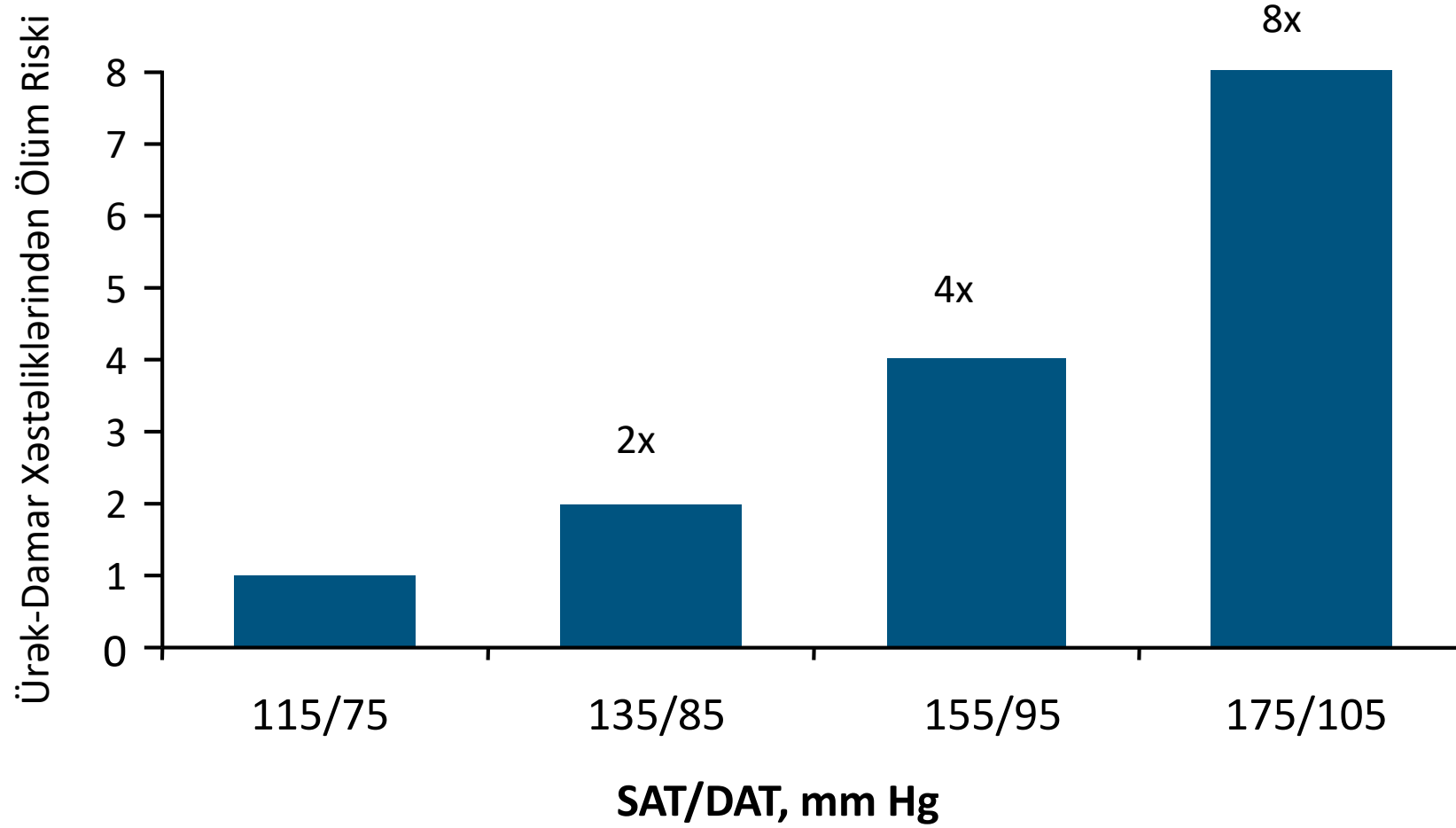
World Health
Organization

Üçüncü Bahar

SERVIER
moved by you

AT`dəki Hər 20/10 mm Hg Yüksəlmə Kardiovaskulyar Ölümü 2 x Dəfə Artırır

SAT = sistolik arterial təzyiq.

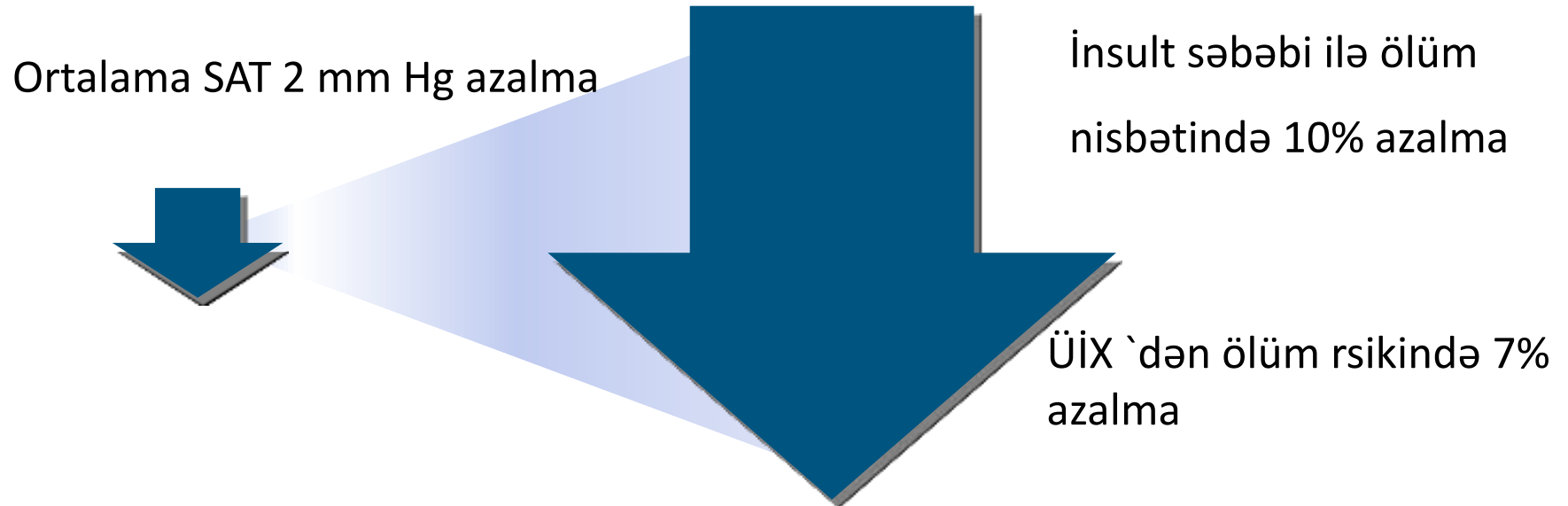
DAT = diastolik arterial təzyiq.

*Yaşları 40 - 69 arasında olan insanlarda 10 illik təqib nəticələri.

Lewington S, et al. *Lancet*. 2002;360:1903-1913.

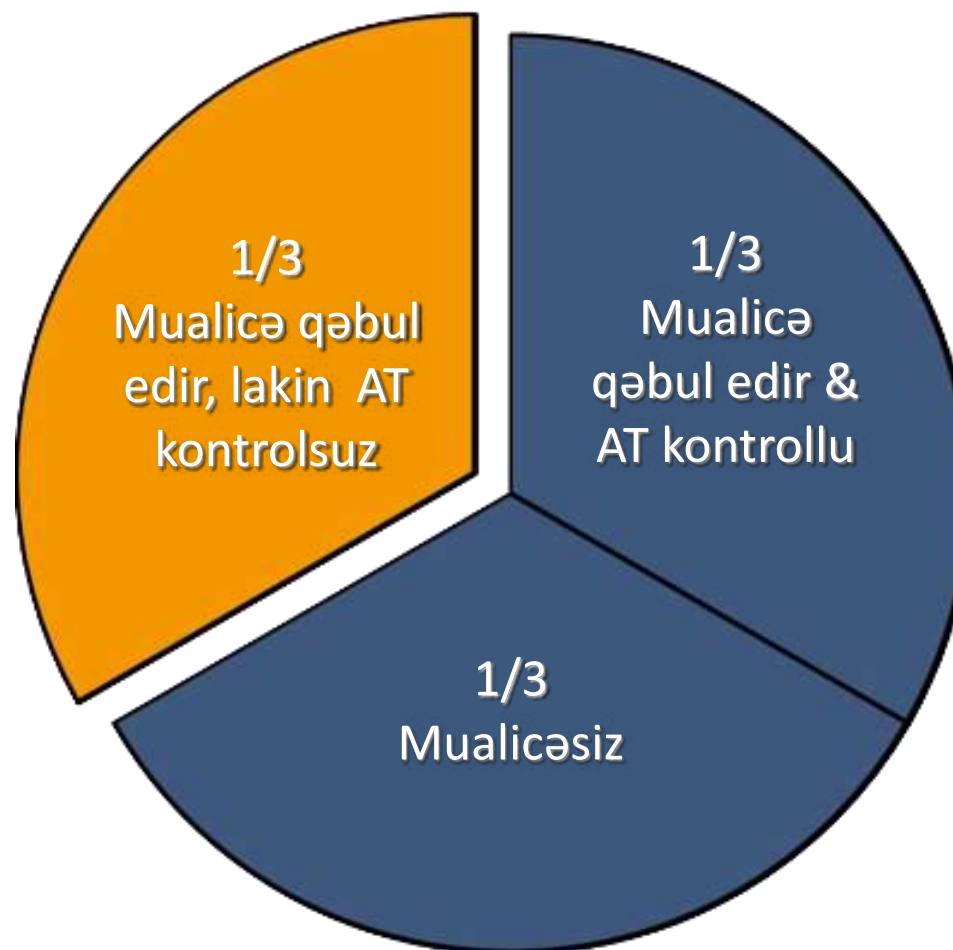
AT`dəki Kiçik Azaldımlar Bilə KV Mortallığı Azalda Bilər

- 61 prospektiv, müşahidəçi tədqəqatların meta-analizi
- 1 million insan (40-89 yaş arası; 70% Avropa, 20% Şimali Amerika vəya Avstraliya, 10% Yaponiya vəya Çin)

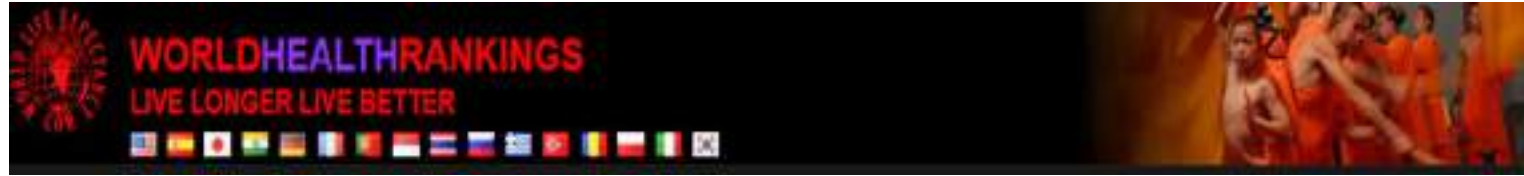

Hipertoniya: Səhiyyənin Böyük Problemi

- 3 böyükdən 1`də Hipertoniya mövcuddur
- Avropa, ABŞ və Yaponiyada 230 million insan
- 1 milliard insan dünyada
- AT`də hər bir 20/10 mmHg`lik artışı ürək-damar xəstəliklərindən ölüm nisbətini x2 dəfə artırır

Biz bugün hardayıq?

CORONARY HEART DISEASE

Coronary Heart Disease

Rank	Country	Rate	Rank	Country	Rate
1	AZERBAIJAN	465.72	62	ARAB EMIRATES	163.65
2	TAJIKISTAN	454.00	63	GUINEA-BISSAU	163.44
3	BELARUS	425.58	64	POLAND	162.97
4	UZBEKISTAN	420.18	65	LAOS	161.84
5	UKRAINE	419.41	66	IRAN	159.82
6	MONCOLIA	391.96	67	MOZAMBIQUE	158.66
7	VANUATU	364.11	68	CAPE VERDE	158.80
8	SOLOMON ISL.	364.07	69	CZECH REPUBLIC	154.80
9	MICRONESIA	351.04	70	NICARAGUA	152.53
10	TURKMENISTAN	335.83	71	INDONESIA	150.71

HYPERTENSION

Death Rate Per 100,000 Age Standardized

Hypertension

SELECT CAUSE

44	RWANDA	30.17	105	LITHUANIA	15.85	166	NEW ZEALAND	3.84
45	HUNGARY	29.84	106	KUWAIT	15.74	167	UNITED KINGDOM	2.97
46	ETHIOPIA	29.73	107	CUBA	15.63	168	ICELAND	2.87
47	KENYA	28.53	108	BRUNEI	15.15	169	CANADA	2.79
48	AZERBAIJAN	27.98	109	ECUADOR	14.49	170	FRANCE	2.64
49	GUINEA	27.96	110	MEXICO	14.30	171	MALTA	2.61
50	INDONESIA	27.73	111	UZBEKISTAN	13.87	172	AUSTRALIA	2.60
51	FIJI	27.17	112	HONDURAS	13.62	173	MALAYSIA	2.45

RETURN WORLD HEALTH MENU

STROKE (MALE)

Death Rate Per 100,000 Age Standardized

Stroke

SELECT CAUSE

18	GEORGIA	159.62	70	GABON	94.08	140	KUWAIT	37.49
19	ZAMBIA	156.90	80	ZIMBABWE	93.42	141	POLAND	37.09
20	VIET NAM	153.75	81	KENYA	92.66	142	ARGENTINA	36.50
21	LAOS	152.90	82	KYRGYZSTAN	92.52	143	SLOVAKIA	35.90
22	AZERBAIJAN	151.57	83	TANZANIA	91.34	144	GREECE	35.72
23	SOMALIA	150.17	84	HONDURAS	91.09	145	PORTUGAL	34.68
24	GUYANA	149.26	85	UKRAINE	89.52	146	ECUADOR	32.47

Məqsədlər

Hədəf 120/80

01

Arterial hipertenziya haqqında ictimaiyyətin məlumatlılığının artırılması

02

Xəstələr arasında müalicə tövsiyələrinə riayət edilməsinin artırılması

03

Səhiyyə işçiləri tərəfindən göstərilən xidmət keyfiyyətinin artırılması

04

Daha çox xəstəyə düzgün müayinə (AH aşkarlanması)

05

Rəhbər tövsiyələrə uyğun düzgün müalicələr

- Increase Public Awareness about AH
- Increase adherence to treatment recommendations among patients
- Enhance the quality of care provided by healthcare professionals
- More patients in screening, diagnoses
- Proper treatments in line with GDMT

Məqsədlər

Hədəf 120/80

01

Arterial hipertenziya haqqında ictimaiyyətin məlumatlılığının artırılması

02

Xəstələr arasında müalicə tövsiyələrinə riayət edilməsinin artırılması

03

Səhiyyə işçiləri tərəfindən göstərilən xidmət keyfiyyətinin artırılması

04

Daha çox xəstəyə düzgün müayinə (AH aşkarlanması)

05

Rəhbər tövsiyələrə uyğun düzgün müalicələr

Məqsədlər

Hədəf 120/80

01

Arterial hipertenziya haqqında ictimaiyyətin məlumatlılığının artırılması

02

Xəstələr arasında müalicə tövsiyələrinə riayət edilməsinin artırılması

03

Səhiyyə işçiləri tərəfindən göstərilən xidmət keyfiyyətinin artırılması

04

Daha çox xəstəyə düzgün müayinə (AH aşkarlanması)

05

Rəhbər tövsiyələrə uyğun düzgün müalicələr

Məqsədlər

Hədəf 120/80

01

Arterial hipertenziya haqqında ictimaiyyətin məlumatlılığının artırılması

02

Xəstələr arasında müalicə tövsiyələrinə riayət edilməsinin artırılması

03

Səhiyyə işçiləri tərəfindən göstərilən xidmət keyfiyyətinin artırılması

04

Daha çox xəstəyə düzgün müayinə (AH aşkarlanması)

05

Rəhbər tövsiyələrə uyğun düzgün müalicələr

Məqsədlər

Hədəf 120/80

01

Arterial hipertenziya haqqında ictimaiyyətin məlumatlılığının artırılması

02

Xəstələr arasında müalicə tövsiyələrinə riayət edilməsinin artırılması

03

Səhiyyə işçiləri tərəfindən göstərilən xidmət keyfiyyətinin artırılması

04

Daha çox xəstəyə düzgün müayinə (AH aşkarlanması)

05

Rəhbər tövsiyələrə uyğun düzgün müalicələr

Məqsədlər

Hədəf 120/80

01

Arterial hipertenziya haqqında ictimaiyyətin məlumatlılığının artırılması

02

Xəstələr arasında müalicə tövsiyələrinə riayət edilməsinin artırılması

03

Səhiyyə işçiləri tərəfindən göstərilən xidmət keyfiyyətinin artırılması

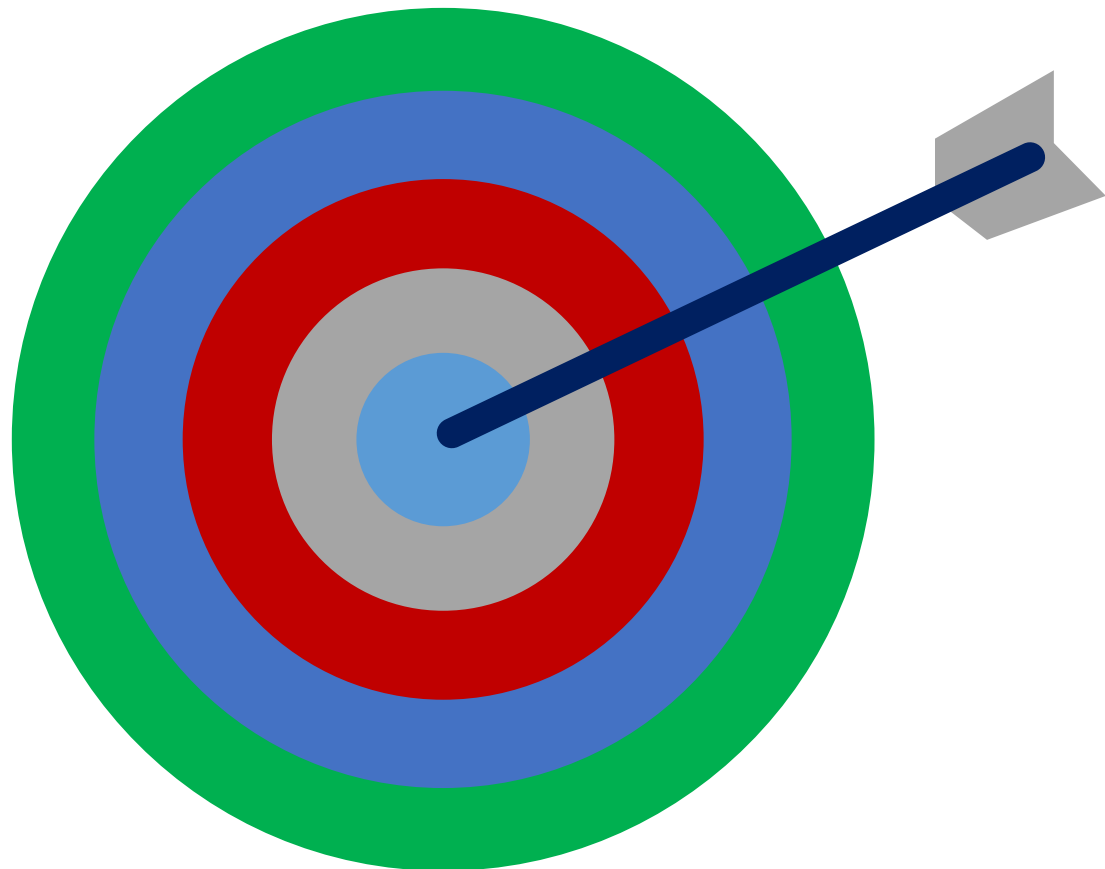
04

Daha çox xəstəyə düzgün müayinə (AH aşkarlanması)

05

Rəhbər tövsiyələrə uyğun düzgün müalicələr

Layihənin məqsədi

Azərbaycan əhalisi arasında arterial hipertenziyaya nəzarəti gücləndirmək və bir il ərzində həkimləri maksimum dərəcədə cəlb etməklə və rəhbər tövsiyələrə əsaslanan müalicə üsullarına riayət etməklə ürək-damar xəstəliklərini azaltmaq

SMART Məqsədlər

Spesifik

Yenilənmiş təlimatlara riayət etməklə və səhiyyə mütəxəssislərini xəstə təhsilinə cəlb etməklə AH idarəetməsini təkmilləşdirmək.

Ölçüləbilən

İlkin dəyərləndirmədən sonra bir il ərzində əhalinin qan təzyiqinə nəzarətdə 10% artım əldə etmək.

Əldə edilə bilən

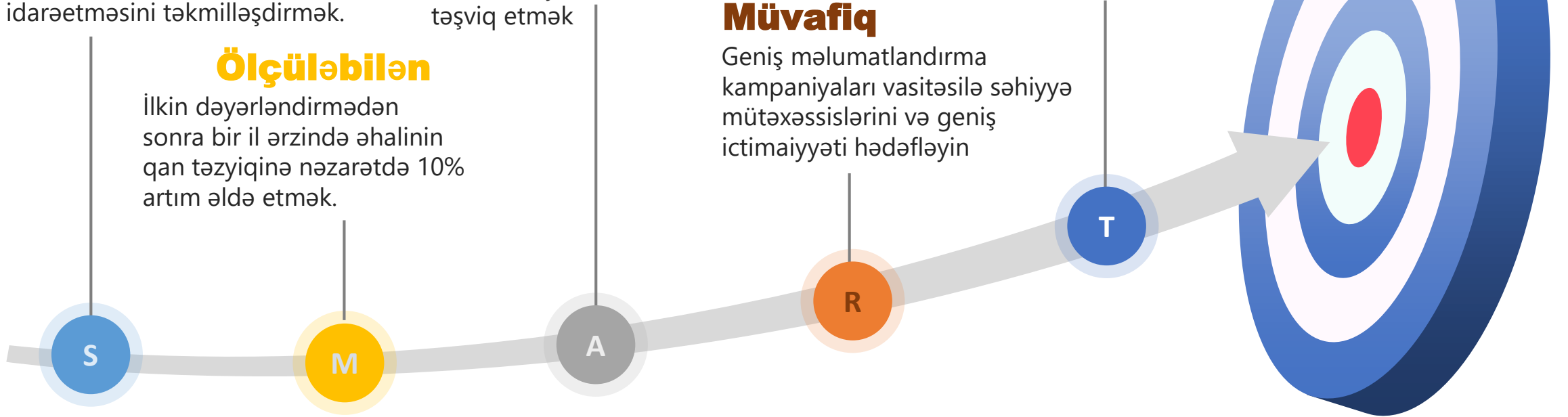
Müalicənin erkən başlamasını və yeni tövsiyələrə uyğun olaraq sabit dozalı kombinasiya ilə müalicəni təşviq etmək

Müvafiq

Geniş məlumatlandırma kampaniyaları vasitəsilə səhiyyə mütəxəssislərini və geniş ictimaiyyəti hədəfləyin

Vaxtında

İnkişafı qiymətləndirmək və lazımi düzəlişlər etmək üçün ilin ortası və illik nəticələri təqdim edin

S

M

A

R

T

Spesifik

Yenilənmiş təlimatlara riayət etməklə və səhiyyə mütəxəssislərini xəstə təhsilinə cəlb etməklə AH idarəetməsini təkmilləşdirmək

Target SMART Goals Slide Template

S

Ölçüləbilən

M

İlkin dəyərləndirmədən sonra bir il ərzində əhəlinin qan təzyiqinə nəzarətdə 10% artım əldə etmək.

A

R

T

Target SMART Goals Slide Template

S

Əldə ediləbilən

M

Müalicənin erkən başlamasını və yeni tövsiyələrə uyğun olaraq sabit dozalı kombinasiya ilə müalicəni təşviq etmək

A

R

T

Target SMART Goals Slide Template

S

M

A

R

T

Müvafiq

Geniş məlumatlandırma kampaniyaları vasitəsilə səhiyyə mütəxəssislərini və geniş ictimaiyyəti hədəfləyin

S

M

A

R

T

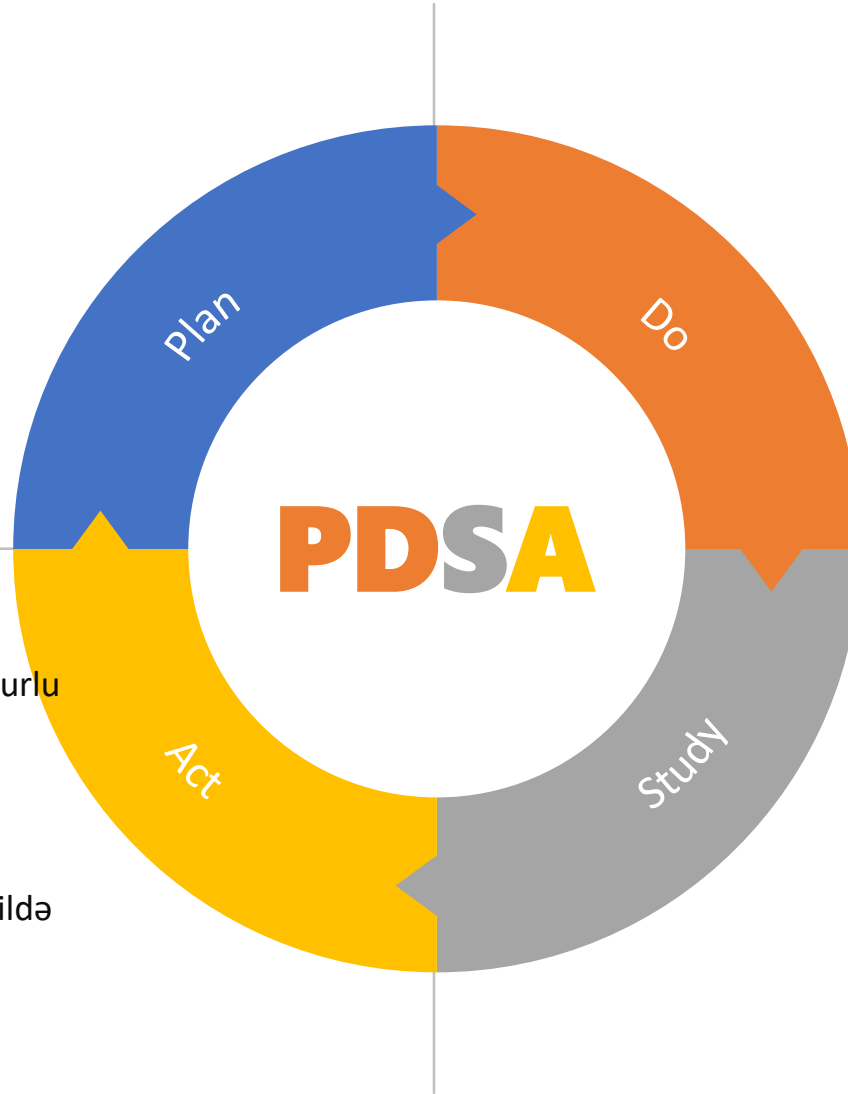
Vaxtında

İnkişafı qiymətləndirmək və lazımi düzəlişlər etmək üçün ilin ortası və illik nəticələri təqdim edin

Hədəf 120/80 Layihə Kanvası

Niyə	Əsaslandırma	Gözlənilən faydalar nələrdir?	?	Kim	İcraçı Layihənin uöurlu olmasından kim məsuldur?		İdarəetmə Kim nədədn cavabdehdir?	
	Məqsəd	Bu layihəni nə üçün aparırıq?						
Nə, Necə & Nəvaxt	Əhatə Dairəsi	Layihə nəyə səbəb olacaq və nəticələr nədən ibarət olacaq?		Risqlərin İdarəedilməsi Risqlər dəyərləndirilib mi? B planımız var mı?		İnsan Resursları Hansı bacarıqlara ehtiyacımız var? Komandanın motivasiyasını necə saxlayacağıq?		
	Zaman	Layihə nə zaman tamamlanacaq ?						
	Məsrəf	Layihə nə qədərə başa gələcək? Hansı resurslara ehtiyacımız var?		Qaynaqlar Əlavə əməkdaşlıqları necə idarə edəcəyik?		Maraqlı Tərəflər Əsas maraqlı tərəflər layihəni dəstəkləyir mi?		
	Keyfiyyət	Keyfiyyət standartlarının qarşılmasına necə nail olacağıq?						
								Dəyişim idarəetməsi Biz maraqlı tərəfləri necə cəlb edəcəyik və dəyişikliyə maneələri necə aradan qaldıracağıq?
Harada	Layihəyə əsaslanan təşkilat mədəniyyəti, strukturu, prioritetlər, səlahiyyətlər		Təşkilatımız və mədəniyyətimiz layihəyə əsaslanan dünyada uğur qazanmaq üçün uyğunlaşdırılıbmı?					

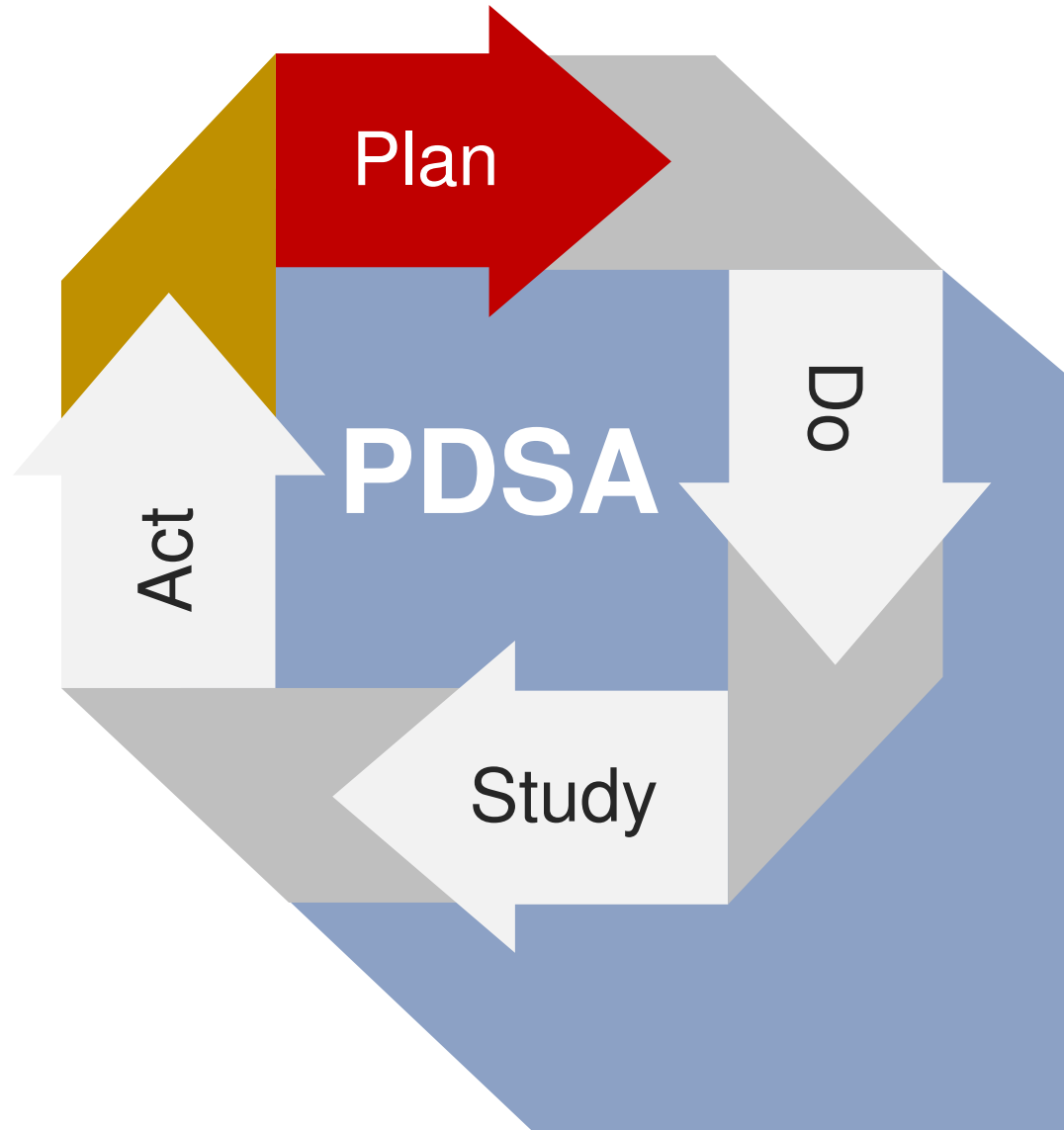
- Məqsədin təyini:** nəzarətsiz hipertoniyanın yayılmasının azaldılması və ya həkimlərin AH rəhbər tövsiyələrinə riayət etməsinin düzəldilməsi
- Məlumatların toplanması:** Epidemioloji tədqiqat cari vəziyyət haqqında məlumat verəcək- AH yayılması, həkimlərin RT riayət etməsi, xəstələrin müalicəyə riayət etməsi
- Müdaxilənin Planlaşdırılması:** Əldə edilmiş məlumatlar əsasında : həkimlərin təhsil və təlim proqramları, xəstələr üçün məlumatlandırma kampaniyaları və səhiyyə xidmətində sistem səviyyəsində dəyişikliklər.

- Müdaxilələri həyata keçirmə:** ilkin olaraq pilot kimi, kiçik miqyaslı şəraitdə planlaşdırılan müdaxilələr. Bu, riskləri idarə etmək və lazım gəldikdə düzəlişlər etmək üçün məhdud sayda regionlarda
- Sənədləşdirmə:** müdaxilənin həyata keçirilməsi prosesinin təfərrüatlı qeydləri, o cümlədən qarşılaşılan hər hansı problem və onların həlli yolları.

- Nəticələrin dəyərləndirilməsi** Təhlil əsasında nəyin işlədiyini və nəyin yaramadığını müəyyənləşdirmə. Uğurlu strategiyaları və əlavə düzəlişlərə ehtiyac duyulan sahələrin təyini.
- Düzəlişlər :** Nəticələrə və qazanılmış təcrübəyə əsaslanaraq müdaxilələrin təkmilləşməsi. Uğurlu strategiyaların daha çox regionda vəya daha geniş şəkildə həyata keçirilməsini planlaşdırılması.
- Dövrün davamı:** Tənzimlənmiş müdaxilələrlə AH idarəetməsini daha da təkmilləşdirmək üçün "Plan" mərhələsindən başlayaraq yeni PDSA dövrü.

- Məlumatların toplanması:** müdaxilələrin AH idarəetməsinə təsirini qiymətləndirmək üçün tədqiqat. İlkin qiymətləndirmə ilə eyni meyarları(AH yayılması, təlimatlara uyğunluq, müalicəyə riayət) ölçülməlidir.
- Təhlil:** Müdaxilələrin effektivliyini qiymətləndirmək üçün müdaxilədən əvvəlki və sonrakı məlumatları müqayisəli analizi. Hipertoniyaya nəzarət dərəcələrində irəliləyişlərə, həkimlər arasında rəhbər tövsiyələrə artan riayətə və xəstələr arasında müalicəyə daha yaxşı riayət etməyə baxılacaq.

Plan

- Məqsədin təyini:** nəzarətsiz hipertoniyanın yayılmasının azaldılması və ya həkimlərin AH rəhbər tövsiyələrinə riayət etməsinin düzəldilməsi
- Məlumatların toplanması:** Epidemioloji tədqiqat cari vəziyyət haqqında məlumat verəcək- AH yayılması, həkimlərin RT riayət etməsi, xəstələrin müalicəyə riayət etməsi
- Müdaxilənin Planlaşdırılması:** Əldə edilmiş məlumatlar əsasında : həkimlərin təhsil və təlim proqramları, xəstələr üçün məlumatlandırma kampaniyaları və səhiyyə xidmətində sistem səviyyəsində dəyişikliklər.

Epidemioloji t dqiqlat Məqsədlər

1

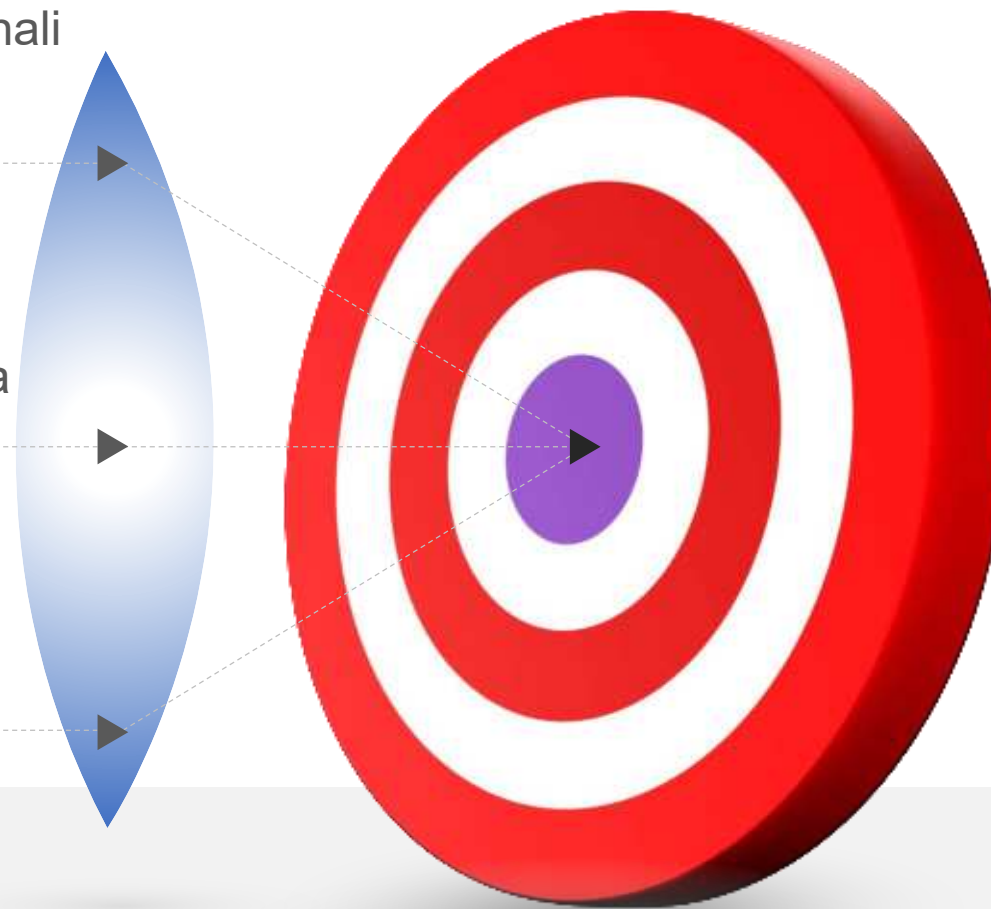
Azərbaycanda spesifik əhali
arasında hipertoniya
xəstəliyinin yayılmasının
müəyyən edilməsi.

2

Hipertenzianı müalicə
edən tibb işçiləri arasında
GDMT-  uyğunluq
dərəcəsini
qiymətləndirməsi.

3

Hipertenziv xəstələrin
təyin olunmuş
dərmanlara v  həyat
tərzi tövsiyələrinə riayət
etməsini
qiymətləndirmək.

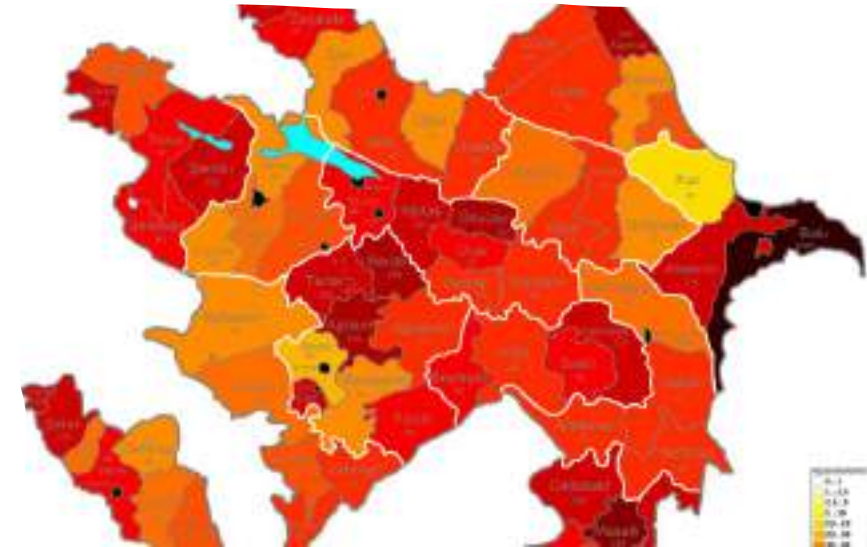

Tədqiqat Dizaynı

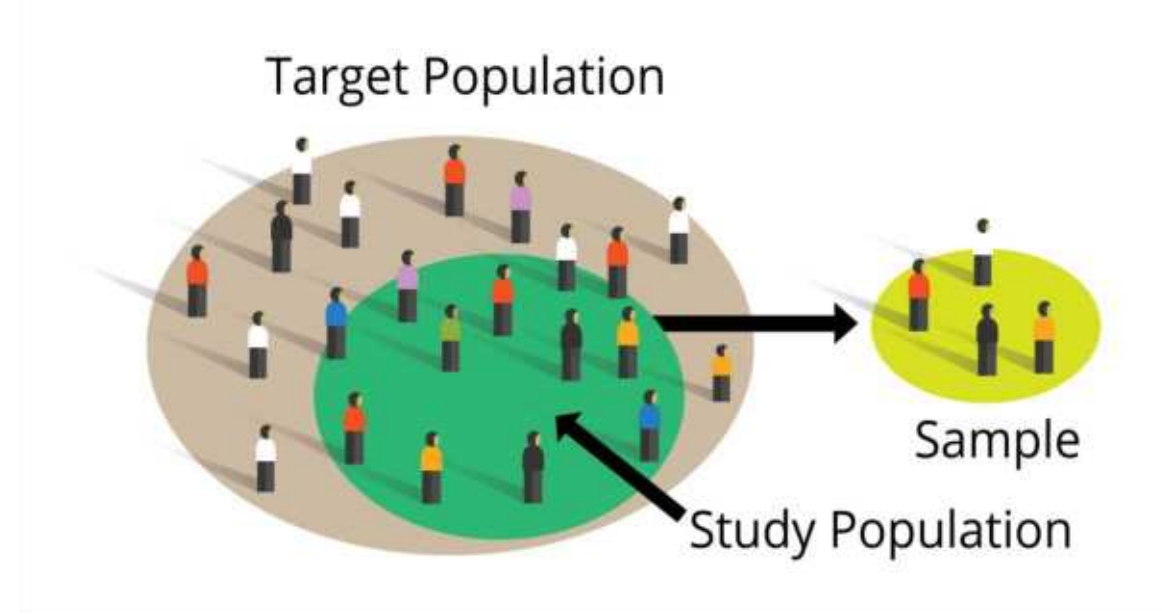
Prevalence Study: Hipertenziyanun görülmə sıklığını təxmin etmək üçün "cross-sectional" tədqiqat dizaynı istifadə edilə bilər. Bu, hədəf əhalisinin nümunəsini təmsil edən məlumatların bir vaxt nöqtəsində toplanmasını əhatə edir.

Compliance and Adherence Study: Kvantitativ (sorgular, tibbi qeydlərin nəzərdən keçirilməsi) və kvalitativ (müsahibələr, fokus qruplar) üsulların birləşdirilməsi ilə qarışıq metod yanaşması effektiv ola bilər. Bu, həm uyğunluq/riayətçilik dərəcəsinin, həm də bu davranışlara təsir edən amillərin qiymətləndirilməsinə imkan verir.

Sampling (Nümunələmə)

- Hədəf əhalini müəyyən edin (məsələn, müəyyən bir bölgədəki 18 yaş və yuxarı bütün böyüklər) və iştirakçıları seçmək üçün təsadüfi nümunələmə metodundan istifadə edib, nümayəndəliyi təmin etmə
- Hipertenziyanın müalicəsi ilə məşğul olan həkimlərin bir nümunəsini seçərək rəhbər tövsiyələrə riayətlərini qiymətləndirmə

1. **Expected Prevalence (p):** 0.30 (30%)
2. **Z-score (Z) for 95% confidence:** 1.96
3. **Margin of Error (E):** 0.05 (5%)

Plugging these values into the formula:

$$n = \left(\frac{1.96^2 \times 0.30 \times (1 - 0.30)}{0.05^2} \right)$$

$$= 323$$

Məlumatların Toplanması

- **Prevalance üçün:** Hipertenziv şəxsləri müəyyən etmək üçün standartlaşdırılmış protokolları istifadə edərək iştirakçıların qan təzyiqini ölçəcəyik. Sorğular vasitəsilə demografik və həyat tərzı məlumatlarını toplayacağıq.
- **Həkim uyumu üçün:** kliniki rəhbər tövsiyələrə riayətin qiymətləndirilməsi üçün tibbi qeydlərin yoxlanmasından, sorğulardan və birbaşa müşahidələrdən istifadə edəcəyik.
- **Xəstə Riayəti üçün:** Xəstə sorğuları, aptek qeydləri və mümkünə, rəqəmsal izləmə vasitələri ilə qiymətləndirmə aparılacaq

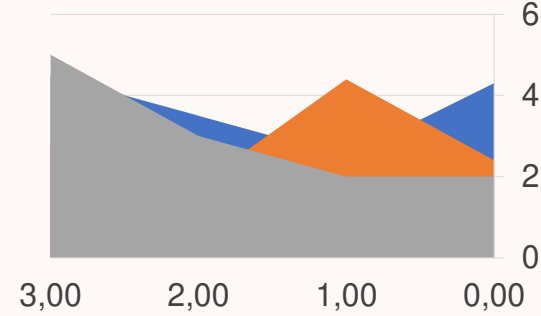
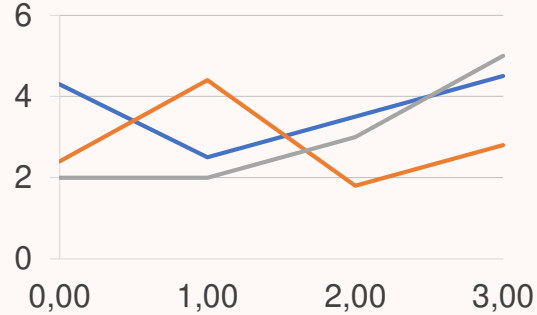
Etik məsələlər

Etik komitə heyətindən təsdiq alınacaq, tədqiqatın yerli qanunvericiliyə və beynəlxalq etik standartlara uyğun olduğunu təmin ediləcək. Bütün iştirakçılardan məlumatlı razılığın alındığına əmin olunacaq.

The word "ETHICS" is spelled out using six colorful wooden blocks. Each letter is on a separate block of a different color: E (teal), T (yellow), H (red), I (pink), C (blue), and S (green). The blocks are arranged in a horizontal line on a light blue background.

E T H I C S

Məlumatların analizi

Prevalance

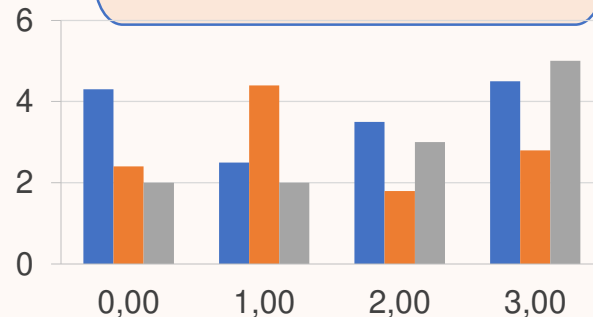
Hipertenziyanın görülmə sıklığını təxmin etmək və demografik xüsusiyyətləri xülasələşdirmək üçün təsviri statistikadan istifadə ediləcək

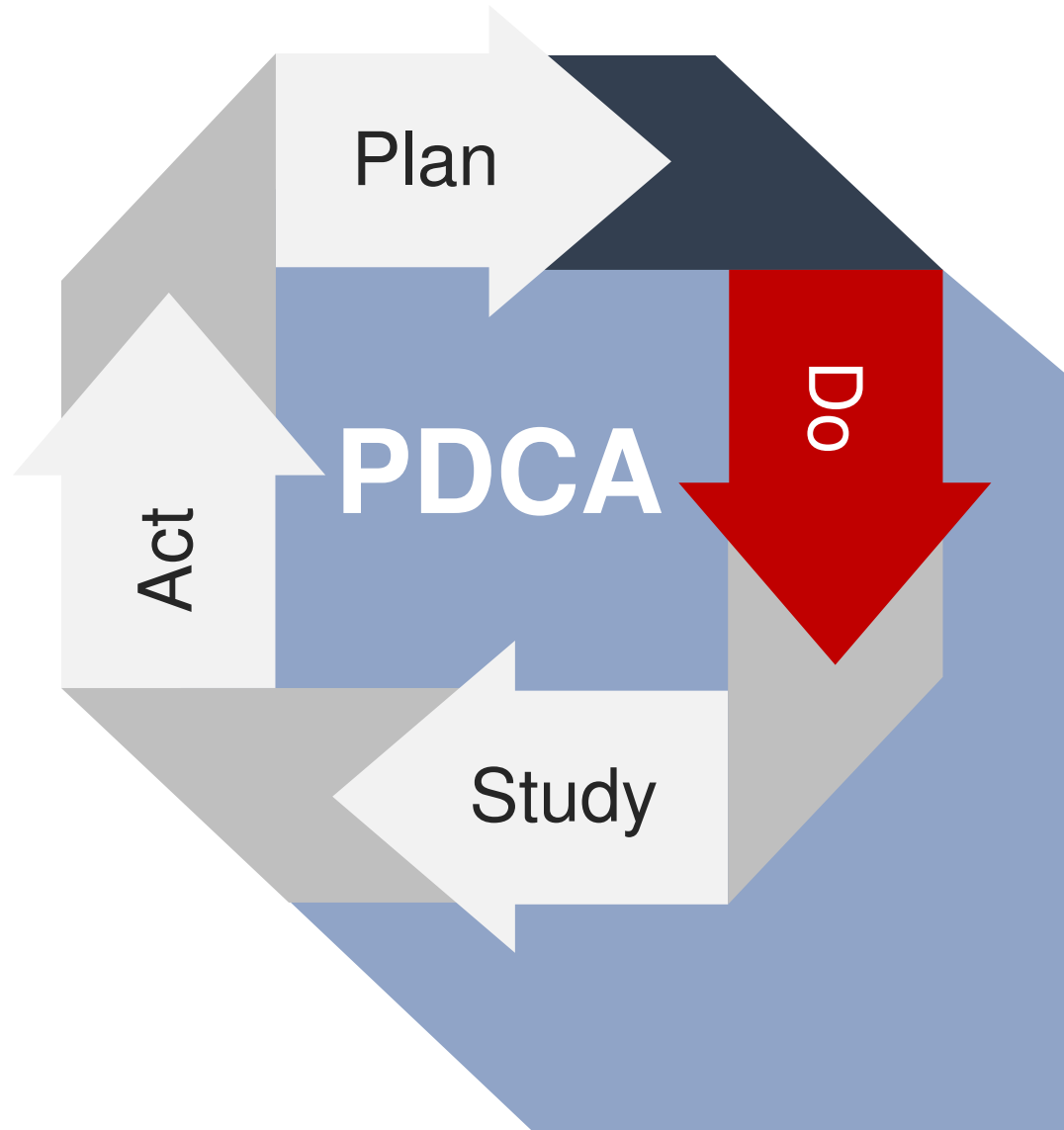
Riayətkarlıq

Həkimlər arasında rəhbər tövsiyələrə uyğunluq dərəcəsini və xəstələrin riayətini uyğun statistik testlər vasitəsilə analiz ediləcək

Amillər

Uyğunsuzluq və riayət etməmə ilə əlaqəli amilləri regressiya analizi və ya digər müvafiq statistik metodlar vasitəsilə müəyyən ediləcək.

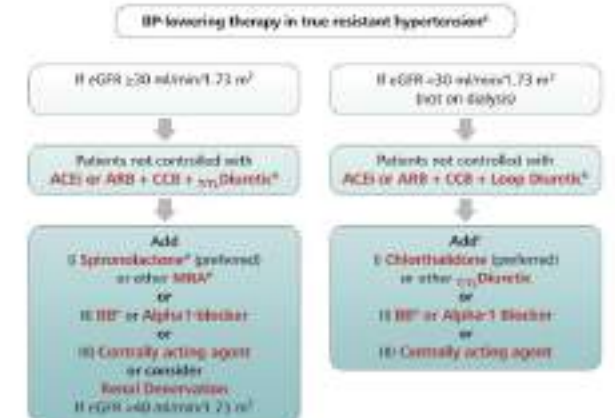
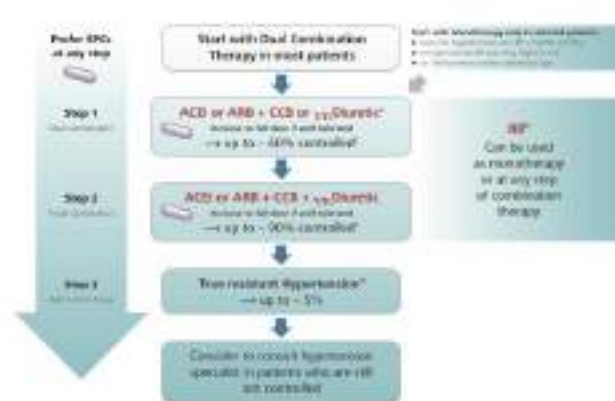
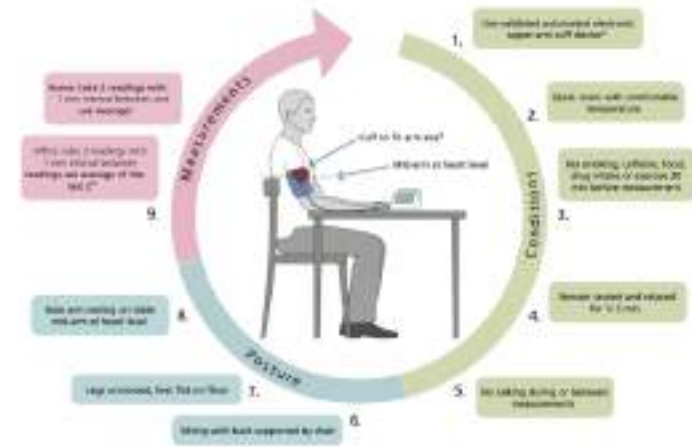
Do

- Müdaxilələri həyata keçirmə:** ilkin olaraq pilot kimi, kiçik miqyaslı şəraitdə planlaşdırılan müdaxilələr. Bu, riskləri idarə etmək və lazım gəldikdə düzəlişlər etmək üçün məhdud sayda regionlarda
- Sənədləşdirmə:** müdaxilənin həyata keçirilməsi prosesinin təfərrüatlı qeydləri, o cümlədən qarşılaşılan hər hansı problem və onların həlli yolları.

- Həkimlərlə mütəmadi görüşmək və bu təbliğat kampaniyasının davamlılığını onlara xatırlatmaq və onların xəstələrə öz tövsiyələrini verməsini təmin etmək
- Həkimlərə onlayn xatırlatmalar etmək və yeni məlumatlarla bölüşmək
- Həkimlər üçün ümumi və fərdi, üzüzə və onlayn təlim və təhsil proqramları təşkil etmək, ardından sertifikatlar təqdim etmək
- Həkimləri təbliğat kampaniyasında fəal iştiraka təşviq etmək

TV kanallarını cəlb etməklə **ƏHALİ** arasında **SORĞU** keçirmək

TV və Radioda təbliğat

TV, radio, social media və s. təbliğat kampaniyaları aparmaq

- **Tibbi verişlərdə** mütəxəssislərin iştirakı ilə AT ölçməsinin vacibliyini göstərmək;
- **Radioda** qısa audioroliklər sələndirmək (təklif kimi sual cavab xarakterli audioroliklər hazırlamaq);
- **Sosial mediada** həm həkimlər, həm də pasiyentlər arasında aktiv şəkildə təbliğat aparmaq;
- **Tanınmış bloqerləri** cəlb etmək və onların səhifələrinin köməyi ilə təbliğat aparmaq;
- **İctimai qurumlarda** (ASAN xidmət, ASAN komunal, DOST mərkəzi, məktəblər, banklar, iri marketlərdə) təbliğat və təşviq məqsədli plakatlar yerləşdirmək;
- **Sevilən və tanınmış sənətcilər və ictimai xadimləri** bu kampaniyaya cəlb etmək və onların vasitəsi ilə əhaliyə AT – nin mütəmadi ölçülməsinin vacibliyini çatdırmaq.

QAYNAR

XƏBƏR

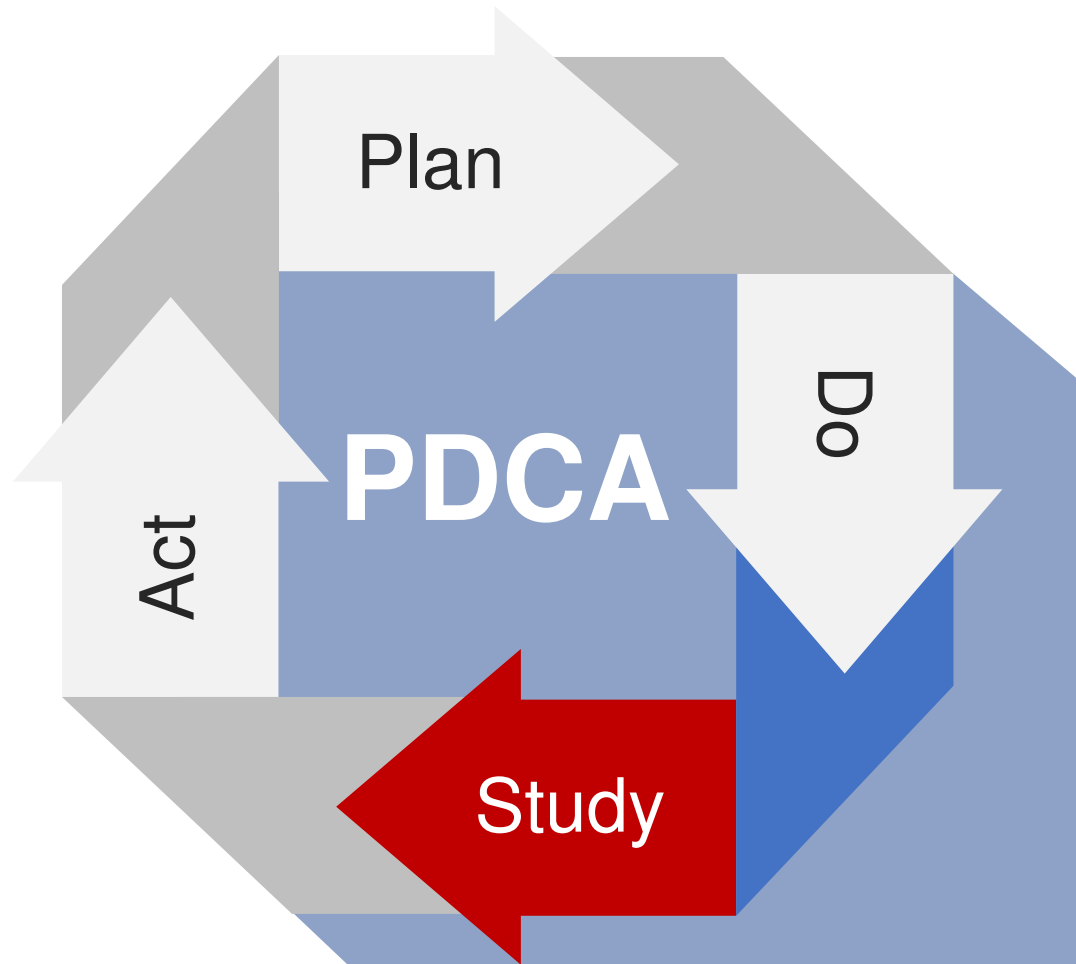

BREAKING NEWS

Təzyiqinizə Nəzarəti Gücləndirin!

Həkimlərin məsləhətləinə riayət edin!

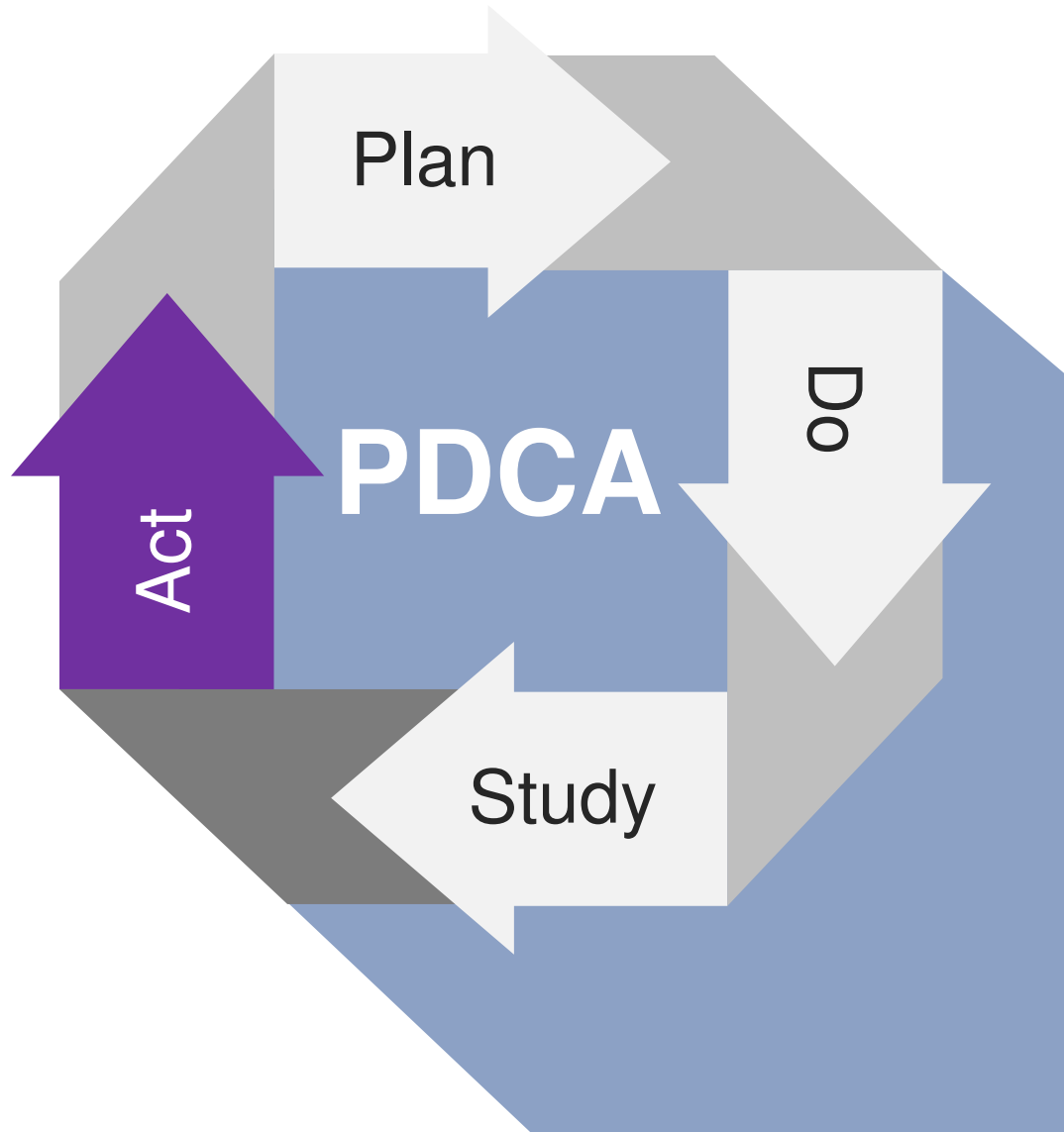
Study (Check)

- Məlumatların toplanması:**

müdaxilələrin AH idarəetməsinə təsirini qiymətləndirmək üçün tədqiqat. İlk qiymətləndirmə ilə eyni meyarları (AH yayılması, təlimatlara uyğunluq, müalicəyə riayət) ölçülməlidir.

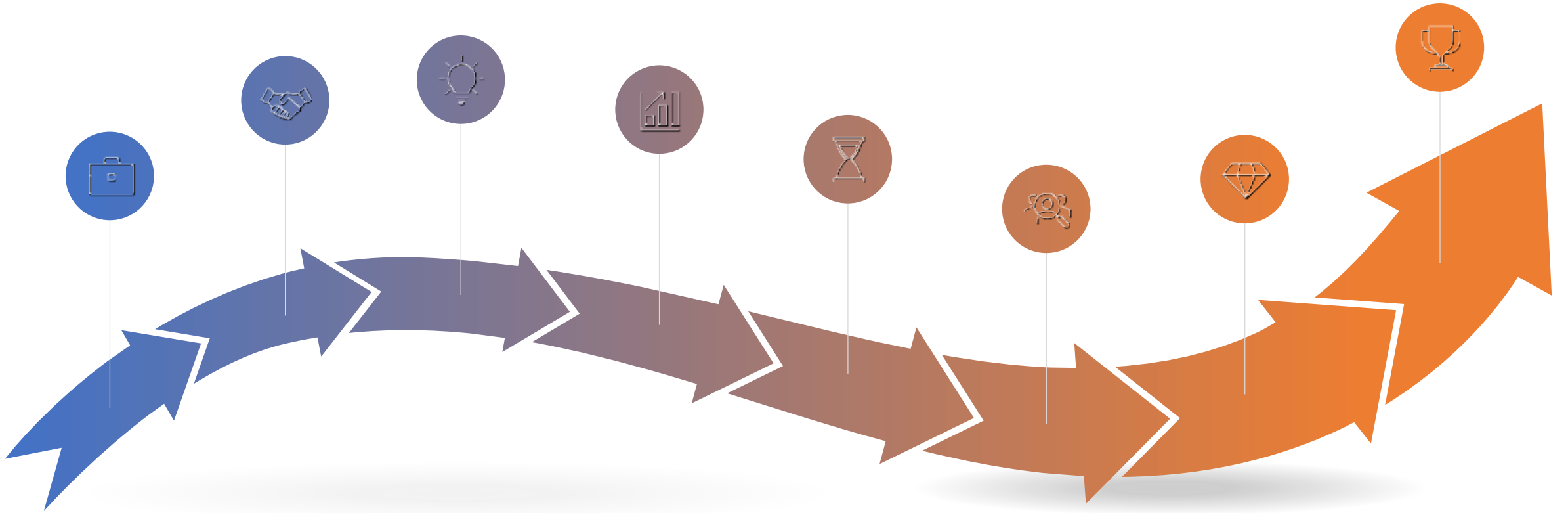
- Təhlil:** Müdaxilələrin effektivliyini qiymətləndirmək üçün müdaxilədən əvvəlki və sonrakı məlumatları müqayisəli analizi. Hipertoniyaya nəzarət dərəcələrində irəliləyişlərə, həkimlər arasında rəhbər tövsiyələrə artan riayətə və xəstələr arasında müalicəyə daha yaxşı riayət etməyə baxılacaq.

Act

- Nəticələrin dəyərləndirilməsi** Təhlil əsasında nəyin işlədiyini və nəyin yaramadığını müəyyənləşdirmə. Uğurlu strategiyaları və əlavə düzəlişlərə ehtiyac duyulan sahələrin təyini.
- Düzəlişlər** : Nəticələrə və qazanılmış təcrübəyə əsaslanaraq müdaxilələrin təkmilləşməsi. Uğurlu strategiyaların daha çox regionda və ya daha geniş şəkildə həyata keçirilməsini planlaşdırılması.
- Dövrün davamı**: Tənzimlənmiş müdaxilələrlə AH idarəetməsini daha da təkmilləşdirmək üçün "Plan" mərhələsindən başlayaraq yeni PDSA dövrü

Mərhələlər

İlkin Təqdimat

Maarifləndirmə

AT nöqtələri

Tədqiqatın
tamamlanması

6 Aylıq
Nəticələr

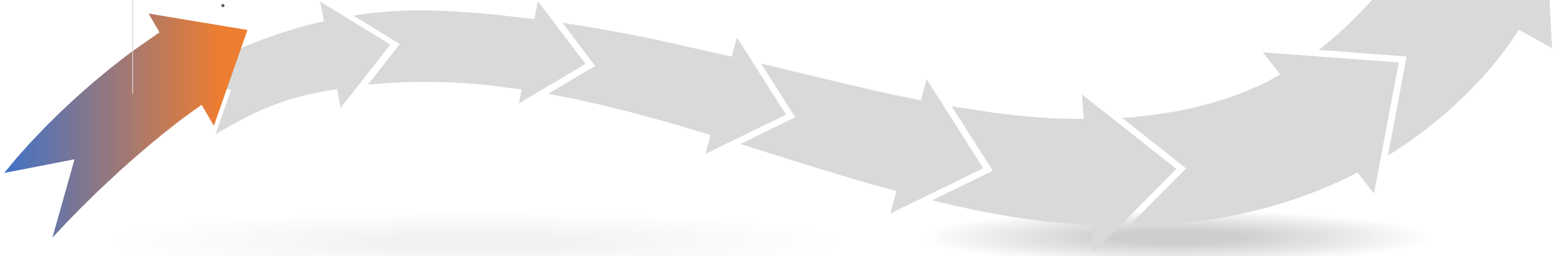
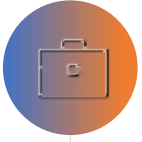
Rəqəmsal
Vasitələr

Yekun
Araşdırma

Nəticələr

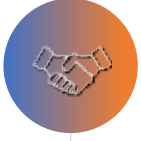
İlkin Təqdimat

Məqsədləri və gözlənilən nəticələri qeyd edərək layihəni ictimaiyyətə və maraqlı tərəflərə rəsmi şəkildə təqdim etmə

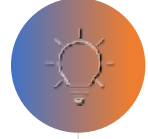

İctimai Maarifləndirmə Kampaniyalarının Başlanması

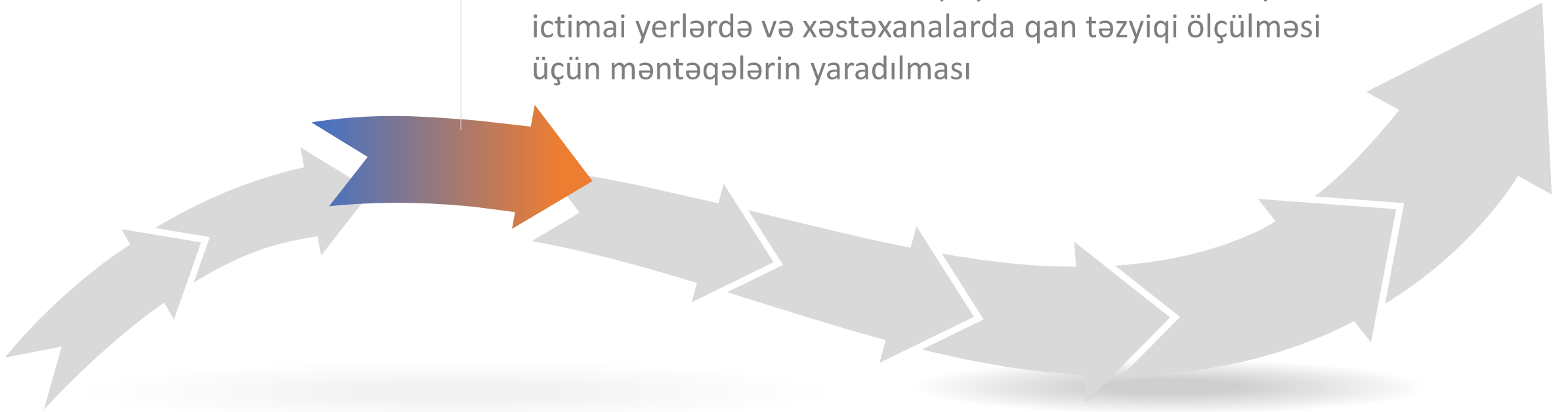
Hipertoniya haqqında məlumatlılığı artırmaq, profilaktikası, müalicəsi və müntəzəm tibbi müayinələrin əhəmiyyətinə diqqət yetirmək üçün hədəflənmiş kampaniyaların başlaması

Qan Təzyiqinin Ölçmə Nöqtələrinin Quraşdırılması

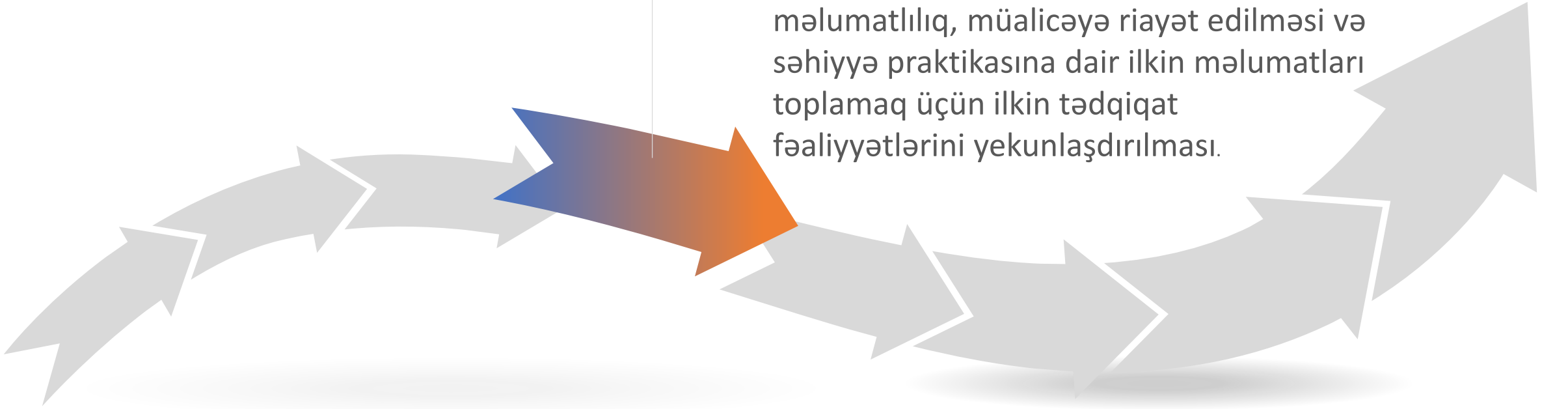
Maarifləndirici materialların paylanması ilə birlikdə p
ictimai yerlərdə və xəstəxanalarda qan təzyiqi ölçülməsi
üçün məntəqələrin yaradılması

İlkin Tədqiqatın Tamamlanması

Azərbaycanda hipertoniya ilə bağlı məlumatlılıq, müalicəyə riayət edilməsi və səhiyyə praktikasına dair ilkin məlumatları toplamaq üçün ilkin tədqiqat fəaliyyətlərini yekunlaşdırılması.

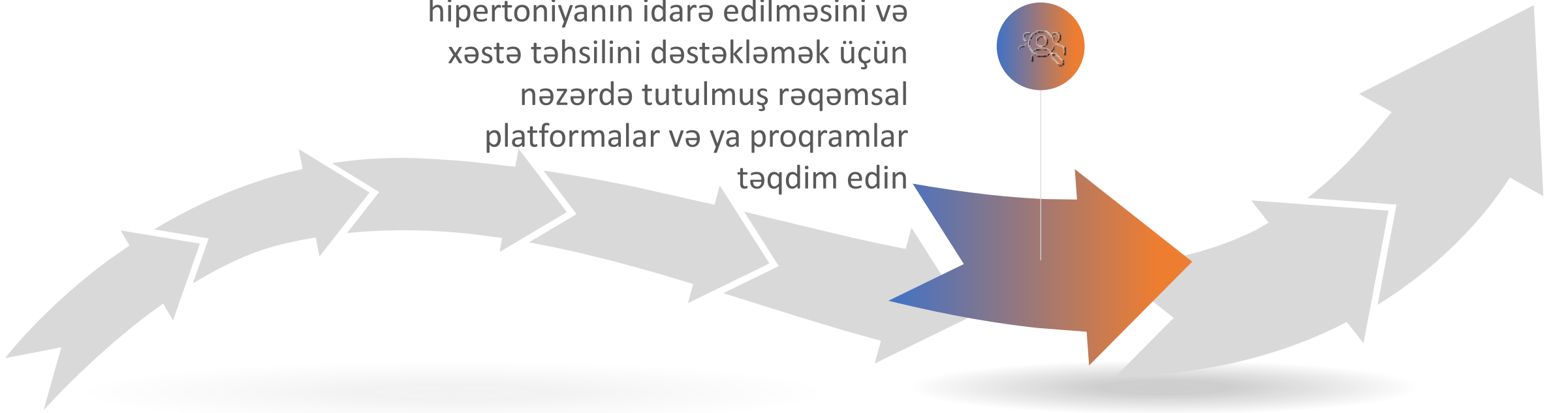

Altı Aylıq Nəticələrin Təqdimatı

İctimai kampaniyanın effektivliyi və cəlb etmə meyarları daxil olmaqla, layihənin ilkin nəticələrin paylaşması.

Rəqəmsal Sağlamlıq Vasitələrin istifadəyə veriməsi

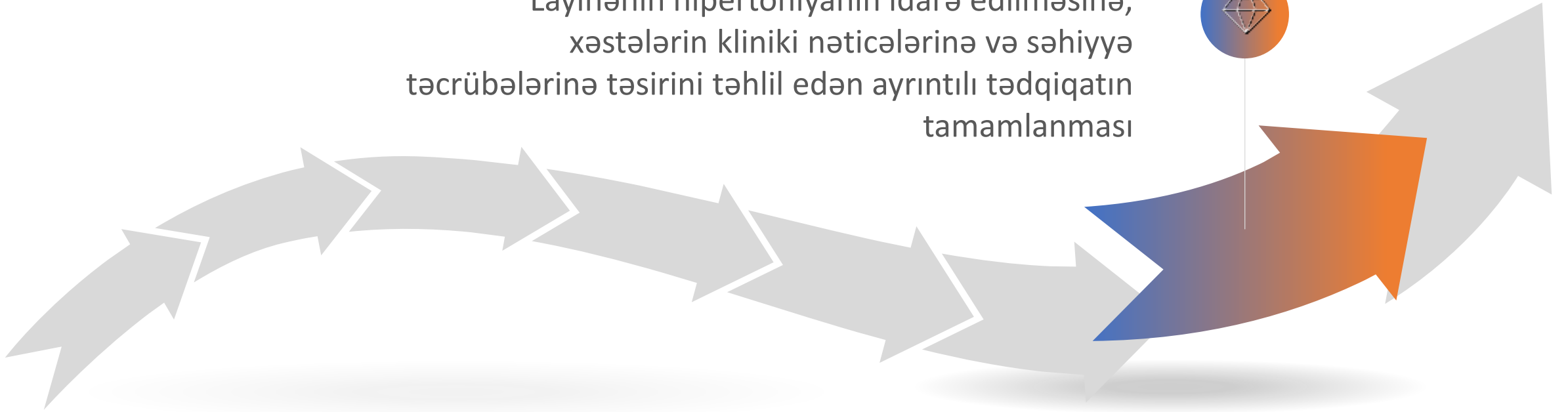
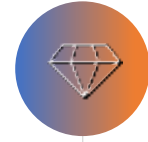
İstifadəçi ehtiyacları və seçimləri ilə
bağlı araşdırmalardan sonra
hipertoniyanın idarə edilməsini və
xəstə təhsilini dəstəkləmək üçün
nəzərdə tutulmuş rəqəmsal
platformalar və ya proqramlar
təqdim edin

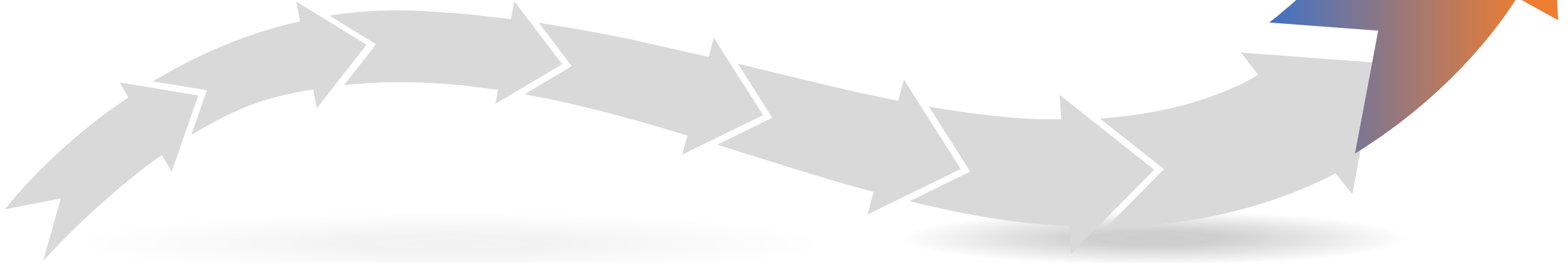
Yekun Araşdırma və Qiymətləndirmə

Layihənin hipertoniyanın idarə edilməsinə, xəstələrin kliniki nəticələrinə və səhiyyə təcrübələrinə təsirini təhlil edən ayrıntılı tədqiqatın tamamlanması

Yekun Nəticələr və Təvsiyələr Təqdimatı

2025-ci ilin mart ayında hipertoniya ilə mübarizə səylərini davam etdirmək və genişləndirmək üçün sübuta əsaslanan səhiyyə siyasəti təvsiyələri də daxil olmaqla nəticələrinin ətraflı təqdim edilməsi

R Responsible

A Accountable

C Consulted

I Informed

Tapşırıq	Səhiyyə Nazirliyi	Dövlət Agentliyi	TABİB	Xəstəxanalar	Senaye Tərəfdaşları	Xəstə Təşkilatları	AKC
1.1 Layihə Planlaşdırması	A	R	C	C	C	C	R
2.2 İctimai Tədbirlər	C	R	A	I	C	R	A
3.1 Təlim Seminarları	C	C	A	R	I	I	R
4.1 Qan Təzyiqi Nöqtələri	I	R	A	R	C	C	R
5.1 Tibbi Avadanlıq	C	A	I	R	R	I	C
6.3 Hesabat	A	R	C	C	I	I	R
7.1 İctimai Kampaniyalar	R	A	R	I	R	A	A
8.1 Rəqəmsal Sağlamlıq Təşəbbüsləri	I	C	R	A	A	C	R
9.1 İctimai Sağlamlıq Proqramları	R	R	A	A	C	R	C
10.1 Siyasət Lobbiçiliyi	A	A	R	C	R	C	R
11.1 Araşdırma və Məlumat Təhlili	C	C	R	R	I	I	A

AH aşkarlanması ↑

AH nəzarətinin ↑

Kardiovaskulyar hadisələrin və ölümlərin ↓

İqtisadi təsir

TƏŞƏKKÜRLƏR

